DENEMARKEN EN MEER 2026

INHOUD

Vooraf 2

De prequel: Hamburg in 2025 2

Tiel – Hamburg, 4 december. 2

Hamburg, 5 december 3

Hamburg - Haarzuilens, 6 december 11

Bijlagen 14

De zuivere wetenschap 14

VOORAF

Zoals al jaren: een vakantieverslag. “Live”, dus grotendeels geen reconstructie achteraf, zoals de verhalen van onze belevenissen die na jaren gedigitaliseerd zijn. Dat levert verder geen wezenlijke bijdrage aan het waarheidsgehalte van ons verhaal. Alleen Les Prenenz. Ze zijn echt en we zijn nog steeds bevriend, ook nu we beginnen te kraken.

En dan ook dit: ook dit jaar gaan we weer een Travel Report toevoegen. Vorig jaar zijn we daarmee gestart nadat het sympathiek programma “Weathershot”, dat Nelleke jaren met veel enthousiasme heeft ingezet (ook) was bezweken onder de druk van de reclame. En ze heeft gelijk, iedere keer een paar seconden kijken naar dingen die je al hebt, of niet wilt breekt je op. Dus ook deze trip onze eigen houtje touwtje aanpak.

DE PREQUEL: HAMBURG IN 2025

TIEL – HAMBURG, 4 DECEMBER.

Het is een pleuriseind. Zeker als je pas vertrekt na een bezoek aan een fysiotherapeut. De actieradius van de Ionic is beperkt in de winter.

Dat is niet erg. Wat stops onderweg zijn prima.

De eerste is per ongeluk. In het kader van het toenemende nationalisme in Europa wordt je bij de Duitse grens bij Oldenzaal allemaal van de weg gehaald. Douaniers kijken je speurend aan en worden niet vriendelijker als je vrolijk naar ze zwaait. Dus doen we daar een ogenschijnlijk zinloos rondje over de parkeerplaats. Maar daar blijken wat laadpalen te staan. We sluiten de auto aan en gaan naar binnen voor chips, koffie en een broodje. We zitten helaas te dicht op de grens om te kunnen controleren of het opladen een beetje lukt. Evenals de verbinding met de telefoon blijkt dat bij terugkeer hetzelfde geldt voor de verbinding met de auto: het is mislukt, afgebroken en het deed het niet meer.

Dus geven we gas naar Rheine, waar we met wat geworstel met kabels en laad-kaarten de wereld weten te overtuigen dat we de accu weer op 80% willen. Daarna is er teleurstellend weinig te melden of het moeten die 14 ooievaars zijn die even voorbij die plaats op de lantarenpalen in het midden van de snelweg zitten.

Verder valt er alleen maar te constateren dat Duitsers een betrouwbaar en stabiel volk zijn. Op al hun doorgaande routes wordt altijd gewerkt aan de weg, waarmee krachtig files worden veroorzaakt. Zo ook nu. We mogen langs kilometers wegversmalling met langzaam- en niet rijdend verkeer. Vooral rond Bremen is het bal, maar daarna is de weg tot Hamburg goed te doen.

Net buiten Bremen stoppen we in Sottrum, waar de auto nu met meer gemak aan het laden slaat en doen wij ons avondeten met friet en kipnuggets. Daarna rijden we met een opgeladen accu onder een supermaan naar Hamburg, waar ik heel nieuwe verkeersovertredingen bedenk voor we de auto die we, dankzij de aanwijzingen van Nelleke, in een “Tiefgarage” kwijt raken. Daarna is het een korte wandeling naar de Premier Inn waar we voor twee nachten hebben geboekt. Een vrouw met extreem valse wimpers en opgespoten Donald Duck lippen helpt ons vriendelijk aan kamersleutels.

En ja, als je dan in Duitsland bent, dan is de Schorle wel het drankje om de dag mee af te sluiten. Met beren. Johannesberen!

Inmiddels is me duidelijk hoe uitzonderlijk goed mijn duits is. Twee zinnen in die taal en ze spreken het hier allemaal engels 😊.

HAMBURG, 5 DECEMBER.

Geen grote Sinterklaasliefhebbers. Meer kan je niet van onze Oosterburen zeggen. Kerstmarkten, daar hebben ze wel wat mee.

Dit roept de vraag op waarom we hier heengereden zijn. Het antwoord is tweeledig:

- We zijn nog nooit in Hamburg geweest, en het lijkt een prima prequel voor de vakantie van het komend jaar, als we Denemarken uitgebreid willen bezoeken.
- Er is een graffiti tentoonstelling op een bijzondere plek waar zoonlief en zijn maat zijn uitgenodigd om, naast de top van de Duitse schrijvers, te exposeren. Zelf zit hij in New York, maar ook met zijn tweeën moet het mogelijk zijn de tentoonstelling te bezoeken.

We beginnen de dag met een stevig ontbijt, nadat we vanuit het raam hebben uitgekeken over de Elbe, die ligt deels droog en doet ons denken aan het boek over de Londense modderjongens in de Theems.

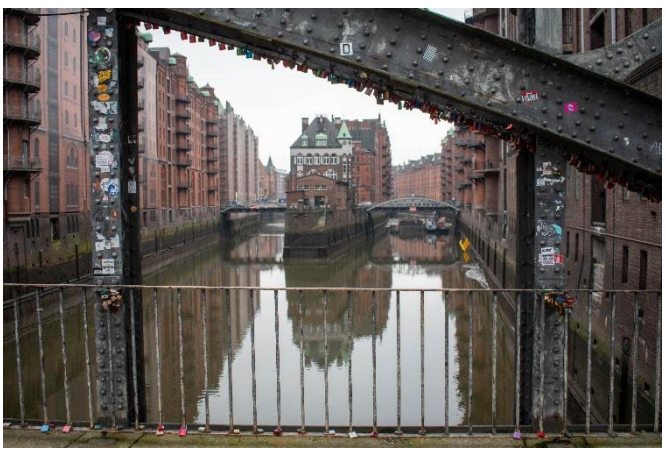
Hamburg is een Hanzestad, en is met bijna 2 miljoen inwoners de tweede stad van het land; de regio kent zelfs 5 miljoen inwoners. Daarnaast is het de grootste haven van het land, met als grootste rivier de al genoemde Elbe die in de Noordzee uitkomt.

We duiken een GPX route op en doen een deel van de wandeling, die begint op Speicherstadt. Dat is gebouwd op een eiland in de rivier. Voor we via een brug op het eiland uitkomen valt al op dat de stad uit een combinatie van oude, vaak herstelde, en nieuwe moderne gebouwen bestaat. Het uitschakelen van de belangrijkste Duitse haven was in WOII belangrijk. Tijdens de operatie Gomorra werden grote delen van de stad aan puin gegooid met o.a. ten minste 43.000 doden als gevolg.

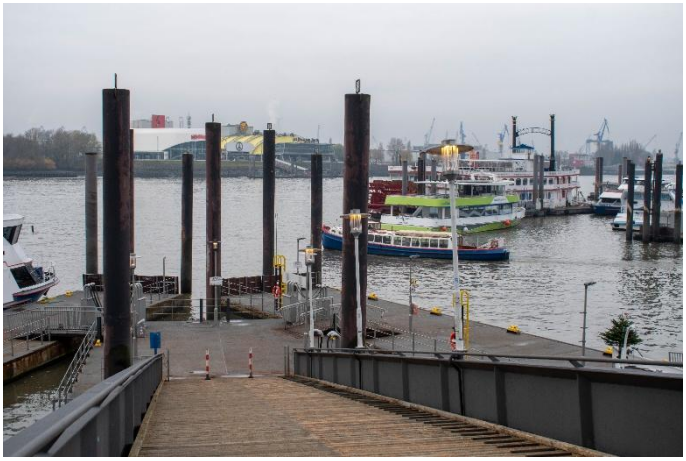

In Speicherstadt, 's werelds grootste pakhuiswijk, is nauwelijks nieuwbouw. De stad kent 2300 bruggen, waaronder de Hollandisch Brookfleet Brücke, een van de zeer vele van dit eiland. Ze hangen vol met sloten, een rage waar grote delen van Europa inmiddels op uitgekeken is. De gebouwen zijn van rood baksteen en de combinatie met de bruggen roept sterke herinneringen op aan Manchester.

Het is leuk het eiland te doorkruisen, opmerkelijk is een kade met een bakstenen vissen reliëf. Het gebied ligt duidelijk in de getijdenzone. Waar wij lopen zie je dan ook uitsluitend de

kleine binnenvaart- en plezierbootjes maar in de verte staan duidelijk de kranen voor de zeevaart.

Omdat Sinterklaas hier wordt genegeerd is men al minstens een week in kerststemming wat zelfs in de binnenhavens te zien is.

Op de grens met de Altstad ligt op de punt van het eiland de Elbphilharmonie, gebouwd op de basis van een oud pakhuis, de Kaispeicher A. De grote concertzaal heeft 2000 zitplaatsen.

Het kwam gereed in 2017 en is van dezelfde architecten als onder andere het vogelneststadion in Beijing.

Daarna verlaten we het eiland en lopen langs het centraal station richting Altstad.Het puin van de oorlog is na 80 jaar nog steeds niet overal weg. De ruïne van de *Sint Nicolaaskerk*[1] is, in navolging van de Berlijnse Gedächtniskirche geconserveerd en voorzien van een paar indrukwekkende beelden. De toren is deze keer blijven staan (in de loop der eeuwen zijn grote delen van de kerk een of meer keren afgebrand), ooit was het gebouw met een hoogte van 147 meter, in een deel van de 19e eeuw, het hoogste gebouw ter wereld.

Op de hoek passeren we het gebouw van het Patriottisch gezelschap, met een fraai, goudversierd uithangbord. Ooit heeft hier het parlement gezeten. Hamburg heeft een lange geschiedenis van (semi) onafhankelijkheid van alles en iedereen. Overigens was het parlement hier terecht gekomen omdat het “echte” stadhuis weer eens afgebrand was.

[1] We hebben niet kunnen achterhalen of dit wordt gesponsord door de kerstman

Van daar zwerven we verder naar het Rathaus, naar men aanneemt het zesde in de reeks, waarvan de bouw in 1886 begon. Het is een mooi gebouw, met een toren van 112 meter. Je zou zeggen dat een piloot van een bommenwerper dat niet over het hoofd ziet, maar het gebouw kwam vrijwel onbeschadigd de oorlog door.

Op het plein voor het Rathaus staat op dit moment een kerstmarkt. Een, want de stad telt er vijftien. Altijd goed voor een broodje of een koek, dus de lunch is geregeld.

Voor we terugkeren naar het hotel passeren we nog wat kerken, waaronder de Sint-Catharinakerk (*Sankt Katharinen*), een van de vijf Hamburgse hoofdkerken. Het de toren dateert grotendeels uit de 13e eeuw en is een van de oudste gebouwen van Hamburg. Het grootste deel van de kerk is uit het midden van de 15e eeuw. De barokke torenspits van 116 meter is uit 1657

Daarna is het terug naar het hotel voor een tukkie, voor we op weg gaan naar het hoofddoel van de reis: Flakturm IV in Heiligengeistfeld (St.Pauli). Het is waarschijnlijk een van de grootste bunkers ooit gebouwd, met een vloeroppervlaktemaat van 75x75 meter. Het betonnen monster is in 1942 gebouwd met de inzet van 2500 dwangarbeiders en had een hoogte van 38 meter met muren van 3,5 meter en dak van 5 meter dik. In Berlijn is het broertje van deze bunker opgeblazen, maar dat lukt pas ten dele nadat men bij de derde poging 40 ton explosieven tot ontploffing bracht.

Ook in Hamburg zijn plannen geweest om hem te slopen, maar na de bombardementen op de stad was de woningnood zo groot dat de bunker werd gekraakt door daklozen.

Nu zijn er een paar etages opgebouwd en zitten er een hotel, restaurants en expositieruimtes in. En je kan hem beklimmen via een

trap die buitenlangs het gebouw omhoog gaat. Nelleke haakt na 200 treden af, hoogtevrees neemt de macht over.

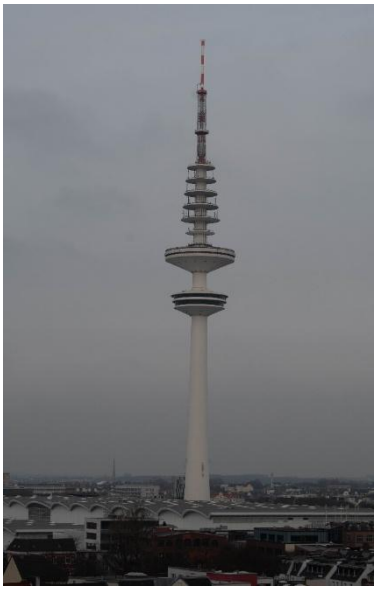

Ik ga door tot de top en kom bij een ruimte waar, naar mij is verteld, de top van de Duitse graffiti scene exposeert. Uit Nederland hebben ze Tik Toy en Copy Cat uitgenodigd. Ik maak een reeks foto's. Volgens borden die er hangen mag dat alleen met toestemming van de artiesten/schrijvers. Dus leg ik maar uit dat ik de vader van een van hen ben. Onmiddellijk wordt er een vrouw opgedoken om dat te verifiëren. Die heeft vorige week nog gewerkt met zoonlief en constateert onmiddellijk dat ik "the real deal" ben en dat mij niets in de weg gelegd zal worden. Sterker nog, er wordt een telefoon getrokken om me reeksen foto's te tonen van wat ze samen net buiten de stad hebben gedaan. Het was een geweldig bezoek. Weinig later appt zoon naar Nelleke, vanuit New York, dat hij een melding van mijn bezoek heeft gekregen. Nu met extra fotopagina.

Op weg naar beneden loop je langs heel veel planten. Men doet krachtige pogingen om de bunker te laten overgroeien met groen.

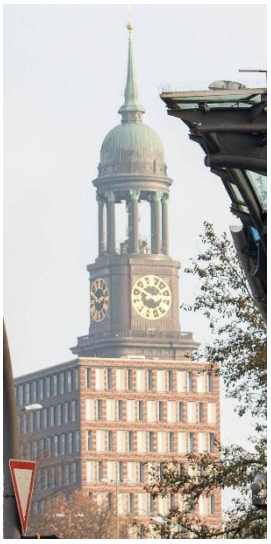
Verder heb je vanaf Flakturm IV een mooi overzicht over de omgeving met als hoogste punt de witte Heinrich- Hertz-Turm Fernseeturm van 276 meter.

Beneden gaan Nelleke en ik over het grootste kermisterrein waar ik ooit ben geweest (en waar alles nog gesloten is) richting Reeperbahn.

Die naam verwijst naar de touwslagers die hier in de 18e eeuw hun touwen (Reepen) voor de scheepvaart maakten.

growing

Voor we de straat ingaan zien we in de verte de Sankt Michaeliskerk, beter bekend als ‘de Michel’, een kerk uit de 17e eeuw. Ook twee keer afgebrand, maar in WOII net als het Rathaus gespaard gebleven. Hamburg heeft een groot aantal kerken, maar dit is de grootste.

Op de Reepebahn lijkt alles nog net zo gesloten als op de kermis. Aan het begin van de straat staat opmerkelijke hoogbouw: de *Tanzende Türme.* Verder zijn er sexshops en clubs, theaters (waar de Beatles hebben gespeeld) en, uiteraard, weer een kerstmarkt. Op een straathoek staat een politiekantoor die van de toeristenbranche de term iconisch heeft gekregen.

Na tukkie 2 doen we een poging om een kerstmarkt in het donker te bezoeken.

Voor het gemak gaan we met de U-bahn[2].

We kunnen het bezoek afraden. De markt langs het water is aardig, en de versierde boten aan de kade bijzonder leuk, maar verder: druk! Los van de aanschaf van nieuwe handschoenen zijn we dan ook snel weer weg en lopen we richting Rathaus Weinachtsmarkt. Met marginaal respect voor de Spaans-Turkse heilige en de religieuze achtergrond van de Weihnachtsmann: de situatie hier is “straight from hell”. Bij aankomst staat een blazersorkestje, min of meer gelijk en niet heel vals, kerstnummers te toeteren boven de toegangspoort. Je hebt dan de betonblokken en wegversmalling om aanslagen te voorkomen al gehad. Daarna kan je in een menselijke file (langzaam schuifelend en stilstaand verkeer) langs kraampjes waar vooral de drinkende en etende medemens voor een extra remmende factor zorgen. Na een tijdje zie ik in één richting de file minder worden. Het is de kortste route om als een “*bat out of hell*” weg te komen. De vluchtroute brengt ons in rechte lijn naar Starbucks met een bezetting die “gezellig” is. Na afloop maken we van een gepaste afstand nog wat foto’s van de Stau, voor we de metro terug pakken. Daar maak ik nog een babbel met een Poolse zwerver. Zijn drank sla ik maar af.

[2] Spreek uit Oeh, als in Oeh, we hebben een metro!

Unser Michel

HAMBURGER
WEIHNACHTSMARKT

Onderweg vanaf de metro passeren we de Groningerstrasse bij een brug naar Speicherstadt. Het is, na de Hollandse brug, de tweede verwijzing naar de aanwezigheid van landgenoten in de stad. En dat klopt, vanaf de 13e eeuw hebben Nederlanders zich ingezet voor het bouwen van dijken en het beheersen van het water in de regio.

Terug in het restaurant slaag ik er in een personeelslid het half duistere restaurant in te jagen, waardoor we op ons gemak een Johannesbeer kunnen drinken voor we naar de kamer gaan.

HAMBURG - HAARZUILENS, 6 DECEMBER

We staan bijtijds op om op het gemak naar huis te kunnen rijden. Het ontbijt is weer goed, en we zijn snel terug bij de garage om de auto te kunnen oppikken. Wel bedenken we dat het parkeergeld mag worden toegevoegd aan “de zuivere wetenschap”.

Daarna is het vooral lang en niet heel spannend. Een oplader krijgen we niet aan de praat, maar uiteindelijk slagen we er in om met twee stops thuis te komen.

Wel nog even een negatieve beoordeling voor de Burgerking in Rheine. Bestellen kan er uitsluitend met een menupaal, die hier volstrekt is ingericht op omzetvergroting. Het kreng slaagt er in me een frites extra aan te smeren.

Daarna mogen we naar een loket “Abholen”. Er staat een minderjarige bitch achter die ons afblaft dat we tegen de rode leunbakjes dienen te staan en niet voor de balie. Ons humeur is verder best, dus met licht chagrijn laten we het ons aanleunen. Het bakje saus krijg ik vervolgens niet open en ook Nelleke geeft het op. Dus terug naar de balie. De bedieningsteef heeft niets van de afzetpaal doorgekregen, dus mijn aanwezigheid en poging om aandacht te krijgen wordt krachtig, en naar zij denkt succesvol genegeerd. Aan haar kant van de balie zie ik een bak met vorkjes, en daarmee de oplossing. Ik hoef niet eens zo ver over de balie om er een te pakken. Dan komt ze in actie, maar tegelijk bekijkt ze me nu ook voor het eerst echt en bedenkt dat de beste aanpak om schadevrij de eind van haar dienst te halen is me gewoon mijn gang te laten gaan. Burgerking was al niet onze favoriete fastfood keten, vanaf nu mag het met KFC strijden om de laatste plaats.

Blijft dat het opladen een mooi moment is voor even rust en wat nuttigen.

Halverwege de middag zijn we thuis, maar nog niet klaar. Aan het begin van de avond gaan we naar kasteel de Haar waar een wandeling van 2,2 kilometer is uitgezet.

Het is er berendruk, en dat levert altijd geworsteld tussen voetgangers en verkeer. Een Porsche bestuurder probeert ons opzij te godverren. Nu heb ik daar een antwoord op, dus we krijgen de ruimte. De auto daarna toetert ook, maar ik bedenk dat ik me genoeg heb opgewonden en negeer het voertuig volledig.

Soms heb je gewoon ongelijk, en in dit geval geef ik dat graag toe. De inzittende van auto twee stappen uit en komen naar ons toe.

Het blijken hele aardige lui 😊

Het sputtert wat, en de resten van mijn CVA maken het lopen hier en daar lastig, maar alles bij elkaar is het een leuke ervaring, die we graag nog een keer over doen.

Alleen die poffertjeskraam. Die was er niet. Marginaal teleurgesteld verlaten we het terrein. Maar we hebben de foto's nog 😊

BIJLAGEN

DE ZUIVERE WETENSCHAP

“De zuivere wetenschap” bestaat al decennia. Op basis van volstrekt willekeurige criteria worden al onze onderkomens gerankt. Dit gebeurd op een overall basis, op uitsluitend het hotel, appartement etc. Daarbij is er een wegingsfactor voor de prijs. In de laatste staaf wordt deze prijsfactor niet meegenomen. Deze grafiek wordt in 2026 toegevoegd.